

-नेत्रम् 1 a kind of sugar-cane. -2 the eye of sugar-cane. (Mar. पेरावरील डोळा). -पत्रः a kind of grain (Mar. जोंधळे). -पाकः molasses. -प्रः N. of a tree (शरवृक्ष). -वालिका a kind of grass (काश). -भक्षिका 1 a meal of sugar and molasses. -2 A machine for crushing sugarcane. -भक्षिती a woman who eats a sugar-cane -मती, -मालिनी, -मालवी N. of a river. -मूलम् the root of sugar-cane; a kind of sugar-cane. -मेहः diabetes or *diabetes mellitus* (cf. मधुमेह). -मेहिन् a. diabetic. -यन्त्रम् a sugar-mill. -योनिः [इक्षोरिव योनिः यस्य] Saccharum Officinatum (पुण्ड्रकइक्षु). -रसः 1 the juice of sugar-cane. -2 molasses, unrefined sugar. -3 a kind of काश grass; -रसोदः One of the seas. काशः raw or unrefined sugar, molasses. -वणम् a sugar-cane wood. -वल्लरी, -वल्ली the common yellow cane. -वारि n., -समुद्रः the sea of syrup, one of the seven seas. -वालिका (also इक्ष्वालिका) [इक्षोरिव वलति वल्-पुल्ल] 1 N. of a tree (Mar. तालिमखाना.). -2 the काश grass. -वाटिका, -वाटी 1 a kind of sugar-cane (पुण्ड्रक). -2 a garden of sugar-canes. -विकारः 1 sugar, molasses. -2 any sweetmeat. -शाकटम्, -शाकिनम् a field fit for planting the sugar-cane. -सारः molasses, raw or unrefined sugar.

इक्षुकः Sugar-cane; see इक्षु.

इक्षुकीया A place abounding in sugar-cane.

इक्षुमती f. The name of a river in कुक्षेत्र.

इक्षुरः 1 Sugar-cane. -2 N. of a kind of grass (काश) cf. Mātāṅga L. 9. 21.

इक्ष्वाकुः 1 N. of the celebrated ancestor of the Solar kings who ruled in Ayodhyā; (he was the first of the Solar kings and was a son of Manu Vaivasvata; (cf. Bhāg. ध्रुवतस्तु मनोर्जज्ञ इक्ष्वाकुर्नागतः सुतः); इक्ष्वाकुर्वंशोऽभिमतः प्रजानाम् U. 1. 14. -2 (pl.) Descendants of Ikṣvāku; गलितवयसाभिश्वाकूणामिदं हि कुलवतम् R. 3. 70. -कुः f. A kind of bitter gourd, Cucurbita Lagenaria (Mar. कडू दुध्या).

इक्ष्वारि (लि) कः A kind of reed.

इक्ष्, इक्ष्व् 1 P. (एवति इक्ष्ति) To go, move; usually with प्र, q. v.

इक्ष् 1 U. (इक्ष्ति-ते, इक्षितुम्, इक्षित) 1 To move, shake, be agitated; यथा दीपो निवातस्थो नेक्षते Bg. 6. 19, 14. 23; त्वया सृष्टमिदं विश्वं यच्चेन्न यच्च नेक्षति Mb. 3. 102. 20. -2 To go, move. -Caus. 1 To move, agitate, shake. -2 (In gram.) to separate the members of a compound; cf. इक्ष्य below.

इक्ष् a. 1 Movable; त्वया सृष्टमिदं विश्वं यच्चेन्न यच्च नेक्षति Mb. 3. 102. 20. -2 Wonderful, surprising. -गः 1 A hint or sign. -2 An indication of a sentiment by gesture. -3 Knowledge. -क्षा A kind of counting. -क्ष्म the earth.

इक्ष्णम् [इक्ष्ण-ल्युट्] -1 Moving, shaking, causing to move. -2 Knowledge. -3 The operation of separating one member of a compound from another, as by an *Avagraha*.

इक्ष्णित p. p. Moved, shaken. -तम् [भावे-क्त] 1 Palpitation, shaking. -2 Internal thought, inward thought or secret aim, intention, purpose; आकारवेदिभिः K. 7; Pt. 1. 43; अगूढसद्भावमितीक्ष्णितज्ञया Ku. 5. 62; तस्य संवृतमन्त्रस्य गूढाकारेक्ष्णितस्य च R. 1. 20; Śi. 9. 69. -3 A hint, sign, gesture; आकारैरिक्ष्णितैर्गत्या Pt. 1. 44. -4 Particularly, the gesture or motion of the various limbs of the body indicating one's intentions; gesture suited to betray internal feelings; आकारैरिक्ष्णितैर्गत्या गृह्यतेऽन्तर्गतं मनः Ms. 8. 26. cf. इक्ष्णितं हृद्गतो भावो बहिराकार आकृतिः । सज्जनः -Comp. -कोविद्, -ज्ञ a. skilled in the interpretation of internal sentiments by external gestures, understanding signs.

इक्ष्ण्य pot. p. 1 Movable from its place. -2 (In the Prātisākhya) A term for those words or parts of a compound which in certain grammatical operations may be separated from the preceding parts; a word which in the Pada-Pāṭha is divided by the *Avagraha*.

इक्ष्णुः A disease.

इक्ष्णुदः, -दी, -इक्ष्णुलः N. of a medicinal tree, Terminalia Catappa (Mar. हिंगणवेट); इक्ष्णुदीपादपः सोऽयम् U. 1. 21; प्रस्निग्धाः क्वचिदिक्ष्णुदीफलभिः सूच्यन्त एवोपलः Ś. 1. 14. -दम् the nut of the tree.

इक्ष्णिकिलः A pond; mud.

इक्ष्णुक, इक्ष्णु See under इक्ष्.

इक्ष्णुकः N. of a tree, the citron.

इक्ष्णुजलः A small tree growing near water (हिजल, समुद्रफल).

इक्ष्ण्य pot. p. (of यञ्) To be worshipped. -ज्यः 1 A teacher; ईसा य एकं बहुरूपमिज्यैर्मायामयं वेद स वेद वेदम् Bhāg. 11. 12. 23. -2 An epithet of वृहस्पति, the teacher of the gods. -3 The Puṣya Nakṣatra. -4 The Supreme Being; स्वधीः कलत्रादिषु भौम इक्ष्ण्यधीः Bhāg. 10. 84. 13. -5 An epithet of Viṣṇu. -ज्या 1 A sacrifice; जगत्प्रकाशं तदशेषमिज्यया R. 3. 48, 1. 68, 15. 2; Bg. 11. 53, भूतानि यान्ति भूतेज्याः 9. 25. -2 A gift, donation. -3 An image. -4 Worship, reverence. -5 Meeting, union. -6 A bawd or procuress. -7 A cow. -Comp. -शीलः a constant sacrificer.

इक्ष्णुकः A shrimp (जलशुशुकि).

इट् 1 P. [एटिति, इटिति] 1 To go, go to or towards; त्वं त्यमिततो रथमिन्द्रं प्रावः सुतावतः Rv. 10. 171. 1. -2 To err. -3 To make haste (Ved.).

इटः Ved. 1 Cane or grass; अथो इट इव हायनेप द्राव्यवीरहा Av. 6. 14. 3. -2 A mat, a web made of cane or grass. -Comp. -सूतम् a mat (Ved).